

OTSUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS (EL) 2017/1565,

13. september 2017,

makromajandusliku finantsabi andmise kohta Moldova Vabariigile

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 212 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit („liit“) ja Moldova Vabariik jätkavad suhete arendamist Euroopa naabruspoliitika ja idapartnerluse raames. Moldova Vabariik osaleb idapartnerluses alates 2009. aastast, misjärel algasid läbirääkimised liidu ja Moldova Vabariigi assotsieerimislepingu üle. See leping ⁽²⁾ („assotsieerimisleping“), milles nähakse ette järkjärguline põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna loomine, kirjutati alla 27. juunil 2014. aastal ja see jõustus 1. juulil 2016.
- (2) Moldova Vabariigi majandust mõjutasid märkimisväärselt 2014. aasta novembri ja 2016. aasta jaanuari valimiste vahel valitsenud poliitiline ebastabiilsus nagu ka pangapettuse skandaal, piirkonna majanduse madalseis ja Venemaa kehtestatud impordikeelud. See tõi möödunud aastal kaasa majanduslanguse, kaubavahetuse puudujäägi suurenemise ja välisvaluutareservide märkimisväärse vähenemise.
- (3) 2016. aasta alguses uue valitsuse ja Moldova Keskpanga uue presidendi ametisse nimetamise järel on ametiasutused uuesti ilmutanud tahet viia ellu vajalikud poliitilised reformid ning lahendada valitsemistavaga seotud juhtimisprobleemid riigi finantssektoris ja riigi rahanduse juhtimise valdkonnas.
- (4) Uute reformide toetamise eesmärgil leppisid liit ja Moldova Vabariik välisasjade nõukogu 15. veebruari 2016. aasta järelduste põhjal kokku prioriteetsete reformide tegevuskavas. Moldova Vabariik on tegevuskava elluviimisel teinud märkimisväärsed edusamme.
- (5) Seoses poliitilise siirde ja majanduslike raskustega leppisid Moldova Vabariigi ametiasutused ja Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) 2016. aasta juulis kokku 178,7 miljoni USA dollari suuruse, kolmeaastase kestusega laiendatud laenuvahendi (ECF) ja laiendatud rahastamisvahendi (EFF) loomises. IMFi juhatus kiitis kõnealuse kokkuleppe heaks 7. novembril 2016. Loodetakse, et Moldova Vabariigi ametiasutused parandavad selle IMFi programmi abil kiiresti finantssektori juhtimist ja järelevalvet, tugevdavad poliitikavaldkondi, millest oleneb makromajanduslik ja finantsstabiilsus, ning edendavad jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu.
- (6) Majanduse halveneva olukorra ja perspektiivi tõttu palus Moldova Vabariik 2015. aasta augustis liidult täiendavat makromajanduslikku finantsabi ning kordas oma palvet 2016. aasta märtsis.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 4. juuli 2017. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 17. juuli 2017. aasta otsus.

⁽²⁾ Ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Moldova Vabariigi vaheline assotsieerimisleping (ELTL 260, 30.8.2014, lk 4).

- (7) Moldova Vabariigile Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendist antava liidu toetuse soovituslik suurus on vahemikus 610–746 miljonit eurot ning see hõlmab eelarvetoetust ja tehnilist abi. Liidu eelarvetoetuse väljamaksed 2015. aasta alguses peatati ja nende jätkamise tingimuseks seati IMFi uue programmi heakskiitmine ja kõigi eelarvetoetuse maksmise eeltingimuste täitmine.
- (8) Arvestades, et Moldova Vabariik osaleb Euroopa naabruspoliitikas, peaks tal olema õigus saada liidu makromajanduslikku finantsabi.
- (9) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks olema erandlik rahastamisvahend, millega antakse maksebilansi tingimusteta ja sihtotstarbena toetust, mille eesmärk on aidata rahuldada abisaaja kiireloomulist välisrahastamise vajadust ja millega peaks kaasnema poliitilise programmi rakendamine, mis hõlmaks lähiajal maksebilansi olukorra parandamiseks võetavaid tõhusaid kohandamis- ja struktuurireformimeetmeid.
- (10) Kuna Moldova Vabariigi maksebilansis on ka pärast IMFi ja teiste mitmepoolsete institutsioonide vahendite eraldamist jätkuvalt märkimisväärne välisrahastamise puudujääk, loetakse liidu makromajandusliku finantsabi andmist Moldova Vabariigile praeguses erandlikus olukorras asjakohaseks vastuseks Moldova Vabariigi taotlusele saada toetust majanduse stabiliseerimiseks koostöös IMFi programmiga. Liidu makromajanduslik finantsabi toetaks Moldova Vabariigi majanduse stabiliseerimist ja struktuurireformikava, täiendades IMFi rahalist toetust.
- (11) Liidu makromajandusliku finantsabi eesmärk peaks olema jätkusuutliku välisrahastamise taastamise toetamine Moldova Vabariigis, mis aitaks suurendada riigi poliitilist ja makromajanduslikku stabiilsust, tugevdada majanduse juhtimist ja finantsjuhtimist, sh pangapettuse põhjalikku, tulemustele suunatud uurimist, head energiajuhtimist ning kohtusüsteemi poliitilist sõltumatust.
- (12) Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks anda koos naabruspoliitika rahastamisvahendist eraldatud eelarvetoetuse väljamaksmisega.
- (13) Liidu makromajandusliku finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse aluseks täielikud kvantitatiivsed hinnangud Moldova Vabariigi täiendava välisrahastamise vajaduse suuruse kohta ning võetakse arvesse riigi suutlikkust rahastada end omavahenditest, eelkõige tema käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest. Liidu makromajanduslik finantsabi peaks täiendama IMFi ja Maailmapanga programme ja vahendeid. Finantsabi suuruse kindlaksmääramisel võetakse samuti arvesse mitmepoolsete rahastajate eeldatavat rahalist panust ja vajadust tagada koormuse õiglane jagunemine liidu ja muude rahastajate vahel, Moldova Vabariigis juba kasutatavaid liidu muid välisrahastamise vahendeid ning liidu osalemisega saavutatavat lisaväärtust.
- (14) Võttes arvesse Moldova Vabariigi täiendavat välisrahastamise vajadust, tema majandusarengu taset, mille mõõtmisel lähtutakse sissetulekust elaniku kohta ning vaesuse määrast, riigi suutlikkust rahastada end omavahenditest, eelkõige tema käsutuses olevatest rahvusvahelistest reservidest, ning riigi tagasimaksevõime hindamist, mille puhul lähtutakse võla jätkusuutlikkuse analüüsist, tuleks osa makromajanduslikust finantsabist anda toetuste vormis.
- (15) Komisjon peaks tagama, et liidu makromajanduslik finantsabi on õiguslikult ja olemuslikult kooskõlas välistegevuse eri valdkondade peamiste põhimõtete, eesmärkide ja meetmetega ning liidu muu asjakohase poliitikaga.
- (16) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama liidu välispoliitikat Moldova Vabariigi suhtes. Komisjoni talitused ja Euroopa välisteenistus peaksid liidu välispoliitika kooskõlastamiseks ja selle järjepidevuse tagamiseks tegema makromajandusliku finantsabi andmisel tihedat koostööd.
- (17) Liidu makromajanduslik finantsabi peaks toetama Moldova Vabariigi pühendumist väärtustele, mis on liiduga ühised, sealhulgas demokraatialle, õigusriigi põhimõtte järgimisele, heale valitsemistavale, aruandekohustuslikule, läbipaistvale ja tulemuspõhisele avalikule teenistusele, sõltumatule kohtusüsteemile, inimõiguste ning massitebevahendite vabaduse, sõltumatuse ja mitmekesisuse austamisele, säästvale arengule ja vaesuse vähendamisele, ning ka tema pühendumist avatud, õigusnorme järgiva ja õiglase kaubanduse põhimõtetele.

- (18) Liidu makromajandusliku finantsabi andmise ja kõigi kolme osamakse väljamaksmise eeltingimus peaks olema see, et Moldova Vabariik järgib mõjusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Lisaks peaksid liidu makromajandusliku finantsabi konkreetsed eesmärgid suurendama rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ja nendega seotud aruandekohustust, tagama tulemusliku võitluse korrupsiooni ja rahapesuga, tugevdama Moldova Vabariigi finants- ja pangandussektori valitsemistava ja järelevalvet, parandama energiasektori valitsemistava ning soodustama struktuurireforme, mille eesmärk on toetada jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu, töökohtade loomist, head ettevõtluskliimat ja eelarve konsolideerimist. Liidu makromajanduslik finantsabi Moldova Vabariigile peaks hõlmama ka meetmeid assotsieerimislepingu, sh põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu rakendamise toetamiseks. Konkreetsete eesmärkide nõuetekohase hindamise tagamiseks on oluline, et need kavandataks kontrollitaval ja mõõdetaval viisil. Komisjon ja Euroopa välisteenistus peaksid korrapäraselt jälgima nii eeltingimuse täitmist kui ka kõnealuste eesmärkide saavutamist. Kui eeltingimus ja eesmärgid ei ole täidetud või kui assotsieerimislepingu eesmärgid ja põhimõtteid üldiselt ei järgita, peaks komisjon liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksmise ajutiselt peatama või lõpetama.
- (19) Selleks et tagada liidu makromajandusliku finantsabiga seonduvate liidu finantshuvide tõhus kaitse, peaks Moldova Vabariik rakendama kõnealuse abiga seotud pettuse, korrupsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks asjakohaseid meetmeid. Moldova Vabariik peaks korrapäraselt teavitama komisjoni makromajandusliku finantsabi rakendamisest täieliku avalikustamise alusel ja ranges kooskõlas liidu finantseeskirjadega. Lisaks tuleks sätestada, et komisjon teeb kontrolle ja kontrollikoda auditeid.
- (20) Liidu makromajandusliku finantsabi andmisega ei piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu kui eelarvepädevate institutsioonide volitusi.
- (21) Toetusena antava makromajandusliku finantsabi suurus ja laenuna antava makromajandusliku finantsabi jaoks nõutavate eraldiste suurus peaks olema kooskõlas mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud eelarveassigneeringutega.
- (22) Liidu makromajandusliku finantsabi andmist peaks korraldama komisjon. Selleks et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva otsuse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama abiga seotud asjade käigust ning edastama neile asjakohased dokumendid.
- (23) Selleks et tagada käesoleva otsuse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹⁾.
- (24) Liidu makromajanduslikku finantsabi tuleks anda ainult juhul, kui on täidetud tingimused, mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis. Need tingimused tuleks siduda kõigi kolme osamakse väljamaksmisega. Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Moldova Vabariigi ametiasutustega kõnealuste tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011. Nimetatud määruse kohaselt tuleks üldjuhul kohaldada nõuandemenetlust kõikidel juhtudel, mida ei ole selles määruses sätestatud. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on kõnealust lävendit ületavate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Pidades silmas Moldova Vabariigile antava liidu makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks kontrollimenetlust kohaldada vastastikuse mõistmise memorandumist vastuvõtmise ning abi vähendamise, peatamise või lõpetamise suhtes,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit annab Moldova Vabariigile kuni 100 miljonit eurot makromajanduslikku finantsabi („liidu makromajanduslik finantsabi“), et toetada Moldova Vabariigi majanduse stabiliseerimist ja põhjalikku reformikava. Nimetatud

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

maksimumsummast antakse kuni 60 miljonit eurot laenude ja kuni 40 miljonit eurot toetustena. Liidu makromajanduslikku finantsabi antakse tingimusel, et Euroopa Parlament ja nõukogu kiidavad liidu asjaomase aasta eelarve heaks. Abi aitab katta Moldova Vabariigi maksebilansivajadusi, mis on kindlaks tehtud IMFi programmis.

2. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendi rahastamiseks volitatakse komisjon liidu nimel laenama vajalikud rahalised vahendid kapitaliturgudelt või finantseerimisasutustelt ning laenama need seejärel edasi Moldova Vabariigile. Keskmine maksimaalne laenutähtaeg on 15 aastat.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi andmist korraldab komisjon kooskõlas IMFi ja Moldova Vabariigi vahel sõlmitud lepingute või saavutatud kokkulepetega ning Euroopa naabruspoliitika raames sõlmitud assotsieerimislepingus, sealhulgas põhjalikus ja laialatuslikus vabakaubanduslepingus, sätestatud majandusreformide peamiste põhimõtete ja eesmärkidega.

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu korrapäraselt liidu makromajandusliku finantsabiga, sh abi väljamaksete seotud suundumustest ning esitab nendele institutsioonidele õigeaegselt asjakohased dokumendid.

4. Liidu makromajanduslikku finantsabi antakse kahe ja poole aasta jooksul alates esimesest päevast pärast artikli 3 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumist.

5. Kui Moldova Vabariigi rahastamisvajadus väheneb liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksete perioodil oluliselt võrreldes algsete prognoosidega, vähendab komisjon antava abi summat või peatab või lõpetab abi andmise, kasutades artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlust.

Artikkel 2

1. Liidu makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et Moldova Vabariik järgib mõjusaid demokraatlikke mehhanisme (sh parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise.

2. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad lõikes 1 sätestatud eeltingimuse täitmist kogu liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul.

3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL⁽¹⁾.

Artikkel 3

1. Komisjon lepib kooskõlas artikli 7 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega Moldova Vabariigi ametiasutustega kokku liidu makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevad selgelt määratletud majanduspoliitilised ja finantstingimused, mis keskenduvad struktuurireformidele ja riigi rahanduse usaldusväärsusele ning mis sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis („vastastikuse mõistmise memorandum“), mis hõlmab muu hulgas kõnealuste tingimuste täitmise ajakava. Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitilised ja finantstingimused peavad olema kooskõlas artikli 1 lõikes 3 osutatud lepingute või kokkulepetega, sealhulgas Moldova Vabariigis IMFi toetusel rakendatavate makromajandusliku kohandamise ja struktuurireformi programmidega.

2. Lõikes 1 osutatud tingimuste eesmärk on eelkõige suurendada Moldova Vabariigis riigi rahanduse juhtimise süsteemide tõhusust ja läbipaistvust ning nendega seotud aruandekohustust ja seda ka liidu makromajandusliku finantsabi kasutamisel. Poliitikameetmete väljatöötamisel tuleb nõuetekohaselt arvestada ka turgude vastastikusel avamisel tehtavaid edusamme, õigusnormidel põhineva ja õiglase kaubanduse arengut ning muid liidu välispoliitika prioriteete. Komisjon teeb kõnealuste eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude üle korrapäraselt järelevälvet.

3. Liidu makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse laenulepingus ja toetuslepingus, mille sõlmivad komisjon ja Moldova Vabariigi ametiasutused.

⁽¹⁾ Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

4. Komisjon kontrollib korrapäraselt artikli 4 lõikes 3 osutatud tingimuste täitmist ja muu hulgas Moldova Vabariigi majanduspoliitika vastavust liidu makromajandusliku finantsabi eesmärkidele. Seejuures teeb komisjon tihedat koostööd IMFi ja Maailmapanga ning vajaduse korral Euroopa Parlamendi ja nõukoguga.

Artikkel 4

1. Kui lõikes 3 osutatud tingimused on täidetud, teeb komisjon liidu makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks kolme osamaksena, millest igaüks sisaldab toetus- ja laenukomponenti. Iga osamakse suurus määratakse kindlaks vastastikuse mõistmise memorandumis.

2. Laenu vormis antav liidu makromajanduslik finantsabi tuleks vajaduse korral eraldada vastavalt nõukogu määrusele (EÜ, Euratom) nr 480/2009 ⁽¹⁾.

3. Komisjon teeb osamaksete tegemise otsuse, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) artiklis 2 sätestatud eeltingimus,
- b) sellise poliitilise programmi jätkuv ja rahuldav elluviimine, mis hõlmab tugevaid kohandamis- ja struktuurireformimeetmeid, mida toetab IMFi mitteennetatav krediidikokkulepe, ning
- c) vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud majanduspoliitiliste ja finantstingimuste rahuldav rakendamine.

4. Teine osamakse tehakse üldjuhul mitte varem kui kolm kuud pärast esimese osamaksetegemist. Kolmas osamakse tehakse üldjuhul mitte varem kui kolm kuud pärast teise osamaksetegemist.

5. Kui lõikes 3 osutatud tingimused ei ole täidetud, peatab komisjon ajutiselt või lõpetab liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksed. Sel juhul teavitab komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu peatamise või lõpetamise põhjustest.

6. Liidu makromajanduslik finantsabi makstakse välja Moldova Vabariigi keskpangale. Kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumis kokkulepitavate tingimustega ja eeldusel, et täiendav rahastamisvajadus leiab kinnitust, võib liidu rahalised vahendid üle kanda Moldova Vabariigi rahandusministeeriumile kui lõplikule abisaajale.

Artikkel 5

1. Liidu makromajandusliku finantsabi laenukomponendiga seotud laenuvõtmis- ja laenuandmistehingud tehakse eurodes sama väärtuspäeva kursiga ning nende puhul ei kohaldata liidu suhtes laenutähtaegade muutmist ning nendest ei tulene liidule valuuta- ja intressimäärariski ega muid kommertsriske.

2. Kui asjaolud seda võimaldavad ning kui Moldova Vabariik seda taotleb, võib komisjon võtta vajalikke meetmeid, et tagada laenulepingu tingimustesse varasema tagasimaksmise klausli lisamine ning vastava klausli lisamine ka laenuvõtmistehingute tingimustesse.

3. Kui asjaolud võimaldavad laenuintressimäära parendamist ning kui Moldova Vabariik seda taotleb, võib komisjon otsustada esialgset laenu täielikult või osaliselt refinantseerida või asjaomased finantstingimused restruktureerida. Refinantseerimine või restruktureerimine toimub kooskõlas lõigetega 1 ja 4 ega põhjasta asjaomase laenu kestuse pikenemist ega refinantseerimise või restruktureerimise kuupäevaks laekumata põhisumma suurenemist.

4. Moldova Vabariik kannab kõik kulud, mida liit on kandnud seoses käesoleva otsuse alusel laenu võtmise ja andmise tehingutega.

5. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu lõigetes 2 ja 3 osutatud tehingute käigust.

⁽¹⁾ Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 välistegevuse tagatisfondi asutamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 10).

Artikkel 6

1. Liidu makromajanduslikku finantsabi rakendatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾ ning komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 1268/2012 ⁽²⁾.
2. Liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel kasutatakse otsest eelarve täitmist.
3. Moldova Vabariigi ametiasutustega sõlmitav laenuleping ja toetusleping sisaldavad sätteid, millega:
 - a) tagatakse, et Moldova Vabariik kontrollib korrapäraselt liidu eelarvest eraldatud vahendite nõuetekohast kasutamist, võtab asjakohaseid meetmeid rikkumiste ja pettuste ärahoidmiseks ning vajaduse korral õiguslikke meetmeid, et nõuda tagasi kõik käesoleva otsuse alusel antud rahalised vahendid, mis on ebaseaduslikult omastatud;
 - b) tagatakse liidu finantshuvide kaitse ning eelkõige kehtestatakse konkreetsed meetmed liidu makromajanduslikku finantsabi mõjutavate pettuste, korruptsiooni ja muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks, tehes seda vastavalt nõukogu määrustele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ⁽³⁾ ja (EÜ, Euratom) nr 2185/96 ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013 ⁽⁵⁾;
 - c) antakse komisjonile, sealhulgas Euroopa Pettustevastasele Ametile, või tema esindajatele sõnaselged volitused kontrolli, sealhulgas kohapealse kontrolli tegemiseks ja inspekteerimiseks;
 - d) antakse komisjonile ja Euroopa Kontrollikojale sõnaselgelt volitused liidu makromajandusliku finantsabi andmise perioodil ja selle järel auditite tegemiseks, sealhulgas dokumentide auditite ja kohapealsete auditite, nagu tegevusanalüüsi tegemiseks;
 - e) tagatakse, et liidul on õigus nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist ja/või toetuse täielikku tagasimaksmist, kui on tehtud kindlaks, et Moldova Vabariik on liidu makromajandusliku finantsabi haldamisel olnud seotud pettuse või korruptsioonijuhtumiga või mõne muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve.
4. Enne liidu makromajandusliku finantsabi rakendamist korraldab komisjon tegevuse hindamise, et kontrollida Moldova Vabariigi finantskorra, haldusmenetluste ning sise- ja väliskontrollimehhanismide usaldusväärsust, kui see on abi andmise seisukohast oluline.

Artikkel 7

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 8

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta eelmisel aastal ja hinnangu sellele. Aruandes:
 - a) analüüsitakse liidu makromajandusliku finantsabi rakendamisel tehtud edusamme;
 - b) hinnatakse Moldova Vabariigi majanduse olukorda ja perspektiivi ning edusamme, mida on tehtud artikli 3 lõikes 1 osutatud poliitikameetmete rakendamisel;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 29. oktoobri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1268/2012, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju) kohaldamise eeskirju (ELT L 362, 31.12.2012, lk 1).

⁽³⁾ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁽⁴⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

c) tuuakse välja seos vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud majanduspoliitiliste tingimuste, Moldova Vabariigi jooksvate majandus- ja eelarvetulemuste ning liidu makromajandusliku finantsabi väljamaksete tegemist käsitlevate komisjoni otsuste vahel.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt kaks aastat pärast artikli 1 lõikes 4 osutatud abiperioodi lõppemist järelehindamise aruande, milles hinnatakse liidu makromajandusliku finantsabi tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on liidu makromajanduslik finantsabi aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 9

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Strasbourg, 13. september 2017

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
M. MAASIKAS

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus

Moldova Vabariigi valimissüsteemi muutmisega seotud algatusi arvestades toonitavad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon, et makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et abi saav riik järgib mõjusaid demokraatlikke mehhanisme (nagu parlamentaarne mitmeparteisüsteem) ja õigusriigi põhimõtet ning tagab inimõiguste austamise. Komisjon ja Euroopa välisteenistus jälgivad kõnealuse eeltingimuse täitmist kogu makromajandusliku finantsabi andmise perioodi jooksul ning pööravad seejuures erilist tähelepanu sellele, kuidas Moldova Vabariigi ametiasutused arvestavad asjaomaste rahvusvaheliste partnerite (eriti Veneetsia komisjoni ja OSCE/ODIHRi) soovitusi.
